

Persbericht

Fototentoonstelling

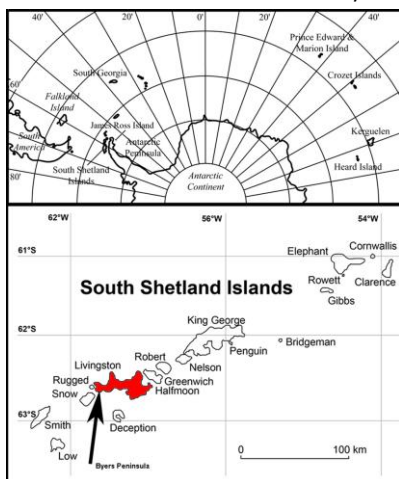
Dieren en planten uit een koud paradijs

Van 18 februari tot 22 april 2012
in de Nationale Plantentuin van België

Wie aan Antarctica denkt, ziet een onmetelijke ijswoestijn voor zich waar in de verste verte geen leven te bespeuren valt. Maar dit beeld geldt slechts voor een deel van het witte continent, dat meer dan 450 keer groter is dan ons land. Er zijn immers ook delen waar dieren- en planten zich hebben weten te vestigen en waar er in de zomermaanden van het zuidelijk halfrond nauwelijks sneeuw te bespeuren valt. De Zuidelijke Shetlandeilanden in de Scotiazee en de Zuidelijke IJzsee zijn daar mooie voorbeelden van.

Naar één van die eilanden, Livingston, trok Dr. Bart Van de Vijver in 2009 op expeditie.

Hij werkt als algoloog in de Nationale Plantentuin en onderzoekt vooral diatomeeën of ééncellige kiezelwieren. Gewapend met zijn onderzoeksmateriaal trok hij op het eiland rond. Tussen de staalnames door heeft hij de kans gegrepen om de ongerepte natuur en uitgestrekte landschappen in prachtige foto's te vereeuwigen. Soms waren zeelolifanten en pinguïns zijn enige gezelschap. Meer dan eens stond hij oog in oog met roofdieren als zeelipaarden, pelsrobbers, skua's en reuzenstormvogels. Niet ongevaarlijk maar het leverde wel prachtige beelden op, waarvan hij ons wil laten genieten tijdens deze tentoonstelling.

Deze tentoonstelling werd mogelijk gemaakt dankzij de steun van de Nationale Plantentuin van België, het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en het Spaanse Ministerie voor Wetenschap en Technologie.

Op **zondag 18 maart om 14 uur** geeft Dr. Bart Van de Vijver een **lezing** waarin hij zijn onderzoek toelicht en het grote publiek laat meegenieten van nog extra sfeerbeelden. Achteraf kan je hem in de tentoonstelling aantreffen en alles vragen wat je over 'Wetenschap in een koud paradijs' had willen weten. (Voor de lezing betaalt u €1 extra op de toegangsprijs).

Toegangsprijs Plantentuin inclusief tentoonstelling: € 5; 60+ en personen met beperkingen € 4;
– 12 jaar, studenten en begeleiders van personen met beperkingen gratis.

Alle dagen open vanaf 9u30

Achtergrondinfo

Livingston, tussen land en ijs

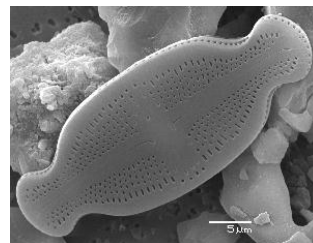
De Zuidelijke Shetlandeilanden bestaan uit 11 grote eilanden en talrijke eilandjes die zich op een lijn van ongeveer 500 km lang uitstrekken parallel met de kust van het Antarctisch Schiereiland. Het grootste eiland heet King George Island; het tweede grootste is Livingston Island. Dit laatste is 73 km lang en 5 tot 34 km breed. Het is er het hele jaar door bewolkt, vochtig en er waait constant een hevige westenwind. Het grootste deel van het eiland is bedekt met een ijskap die de laatste jaren duidelijk inkrimpt. Ongeveer één vijfde van het eiland is ijsvrij, vooral aan de westkant, Byers Schiereiland genoemd. Het is daar dat de enorme populatie zeeolifanten (*Mirounga leonina*), de kolonies pelsrobbers (*Arctocephalus gazella*) en vogels waaronder de stormband- en ezelspinguïn (*Pygoscelis antarctica* en *P. papua*) te vinden zijn.

De Zuidpool en de Plantentuin

Dr. Bart Van de Vijver, die de foto's van deze tentoonstelling gemaakt heeft, is onderzoeker in de Nationale Plantentuin van België. Het is één van de specialisten van kiezelwieren of diatomeeën, microscopisch kleine algen, slechts een honderdste van een millimeter groot, die leven in oceanen, meren, rivieren, enz. Ze zijn dan wel onzichtbaar klein, maar ze komen in zo grote aantallen voor dat ze als groep het belangrijkste mariene fytoplankton vormen dat aan de basis staat van de hele voedselketen in zee en enorm belangrijk is voor de zuurstofproductie op aarde. Kiezelwieren dienen als voedsel voor het dierlijk plankton (krill), dat op zijn beurt gegeten wordt door schaal-, schelpdieren en vissen. De aan- of afwezigheid van bepaalde soorten levert waardevolle informatie op over de omgeving.

Wetenschappers kunnen de graad van verontreiniging van zoet water meten aan de hand van diatomeeën die als bio-indicator fungeren. Ook voor de evolutie van klimatologische omstandigheden, worden ze bestudeerd. Zo werden de resultaten van het onderzoek van Bart Van de Vijver gebruikt om meer te weten te komen over de klimaatgeschiedenis van Antarctica. Tijdens en na zijn doctoraat en post-doctoraat in de polaire ecologie aan de Universiteit van Antwerpen, ondernam hij meerdere missies naar het Zuidpoolgebied o.a. naar de Crozetarchipel, Nieuw-Amsterdam, de Kerguelenarchipel en Livingston.

Een andere onderzoeker in de Plantentuin, Dr. Damien Ertz, korstmossenspecialist, ondernam in 2007 een verkennende missie naar het Antarctische Continent om er een inventaris op te maken van de fauna en flora in de omgeving waar men op dat moment aan de bouw van het Belgische poolstation 'Prinses Elisabeth' ging beginnen. Het doel was om ervoor te zorgen dat er geen zeldzame soorten zou worden bedreigd door de bouw van het station en ook om de impact op de biodiversiteit doorheen de tijd te kunnen bepalen nu het klimaat wijzigt. In deze inventaris komen vogelsoorten, korstmossen, algen en micro-organismen zoals bacteriën voor.

Enkele jaren eerder werkte de mossenspecialist van de Plantentuin, Dr. Herman Stieperaere, ook mee aan een studie van de Universiteit Gent over het subantarctisch eiland South Georgia. Via het determineren van subfossiele mosdeeltjes uit veenboorkernen, kon men een ecologische en klimatologische reconstructie maken tot 10 000 jaar geleden die gelinkt kan worden aan klimaatveranderingen.

Info voor journalisten: Foto's zijn te vinden op <https://picasaweb.google.com/102592460575661840695/LivingstonIsland?authkey=Gv1sRgCOT-pbKw5POO8gE> gelieve '© Bart Van de Vijver/Nationale Plantentuin van België' te vermelden.

Meer info:

- Nederlandstalig Perscontact : Koen Es, 02/260.09.69 ; koen.es@br.fgov.be
- Attaché de presse francophone : Franck Hidvégi 02/260.09.91 - franck.hidvegi@br.fgov.be